

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetés:

Helvban:	Vidéken:
Egy hóra 28.000 K	Egy hóra 32.000 K
Három hóra 84.000 K	Három hóra 96.000 K
Egyes számla: Kétnap 1000, vasár- és ünnep nap 2000 K.	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Csak hetvenöt százalék lehet az adó.

Megjelentek a vármegyék, városok és községek szanalásáról szóló rendeletek.

A hivatalos lap mai száma öt helyügyminiszteri rendeletet közöl a szanalással kapcsolatban. Az első a vármegyék, a második a városok háztartásáról, a harmadik a városok háztartásáról, a negyedik a kis- és nagyközségek háztartásáról, az ötödik pedig a kis- és nagyközségek pénzügyi egyensúlyának helyreállításáról szól. A rendeletek főbb vonásaitban körülbelül azonosok és csak részletekben térnek el egymástól. A vármegyék, városok és községek jövedelmét, megszorították a kiadásokhoz, a legnagyobb takarékosságra, létszámredukcióra stb. hívják fel a vármegyéket, a városokat és községeket.

A városok háztartásáról szóló rendeletben elrendeli a helyügyminiszter, hogy

az egyenes állami adók után kivethető községi pótdadó legmagasabb mértéke az adóalapok 50 százalékát meg nem haladhatja. Ez a rendelkezés azonban nem érinti az 1924. évi IV. törvény cikkébe amire a rendelkezést, hogy az adóterhére egy- és ugyanarra az évre kivetett állami egyenes adó és a megfelelő helyhatósági pótdadóknak együttes összege nem haladhatja meg az illető adózó ugyanaz év összes jövedelmének 75 százalékát. A rendelet értelmében tehát az adózó csak jövedelmének 25 százaléka erejéig marad teljes biztonságban, míg jövedelmének 75 százalékát allandóan fenyegetni fogja az a veszedelem, hogy különböző adók címén vagy az állam, vagy a község ráterhesi a kezét.

A helyügyminiszteri rendeletnek értelmében a vármegyéknek, városoknak és községeknek ezenal aranyköltségvetést kell készíteniük és ezen alapon az 1924. évi költségvetést újra össze kell állítani. A rendeletek megengedik

a kereseti adónak 5 százalékról 10 százalékra való felemelését is és megadják a városoknak azt a jogot, hogy a jövedelmi adóról szóló törvény alapelveinek megfelelően, önálló alapra helyezett külön községi adót vethessenek ki. Megengedik a rendelet, hogy azokat az alapokat és letéteket, amelyek a gazdasági válság következtében értéket veszítettek, vagy jelentéktelennek zsugorodtak össze, ezenal meg lehet szüntetni, illetve össze lehet őket vonni.

Külön szakasz intézkedik az üzemelekről. E szerint a városi üzemeleket és vállalatokat gondoskodni kell arról, hogy a fenntartási költségeket mindenesetre fedezzék, a hasznos hajtó üzemeleket pedig meglegyen a kellő jövedelmezőségük. Ha valamelyik üzemben hiány mutatkozik, annak okát ki kell deríteni és ha nem lehet változtatni a helyzetben, úgy be kell szüntetni, természetesen csak akkor, ha fenntartását közegészségügyi vagy közbiztonsági okok nem teszik szükségessé.

A városi tisztviselőkre nézve mindenesetre megnyugtató az, hogy a rendelet megállapítja, hogy a városok munkaköre nem apadhat és ezért az elrendelt 20 százalékos létszámredukció helyett megelégszik a rendelet az eddig keresztülvitt 12 százalékos létszámredukcióval. Kiemeli

A szocialisták az Ébredő magyarok ellen.

A nemzetgyűlés mai ülése.

A nemzetgyűlés mai ülését három, negyed tízezer ember hívta meg Szcitovszky Béla elnök. Bejelentette, hogy Meko Zoltán sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt. Az interpelláció meghallgatására a napirend letartálylása után tér át a Ház.

Ezután Ruppert Rezső szólal fel: A kormány politikájának módját bírálja és kijelenti, hogy az első lépés a konszolidáció fele. Gombóseknek a kormányból való kilépése van. Szerinte, ha a miniszterelnök valóban a konszolidáció felé törekedik akkor a radikális demokrácia programját kell magáévá tennie. Részletesen foglalkozik a politikai háttérrel perkeivel és jövedelmekkel.

Elesen bírálja a bíróságot és azt állítja, hogy a bíróság meg van fertőzve és csak a kuria áll még ma is tisztán azon a magas polcon, ahol régen volt. Egészséges közszellemre van szükség. Ilyen közszellemet csak a demokrácia hozhat. A javaslatot nem fogadja el.

Wolff Károly a következő felszólal. Személyes kérdésben kér szót. Tegnap Fábian kettős vádat hozott fel ellene. Azt állította, hogy ő lett volna az első a bírák között, aki a nemzeti tanácsnak felelt. Ezt a vádat már megcafolta egy szer.

Allandó zai a baloldalon. Horváth Zoltán közbekiált:

József főherceg is felelt. Wolff: Több ízben felszólítást kapott a nemzeti tanácsról hogy esküdjék fel rá. Ok azonban arra való hivatkozással, hogy erre felhatalmazása nincsen, megtagadták azt. Később Szechenyi Miklós gróf utasítást kapott Bécsből, hogy a király feloldja esküjét, a királyi személyzetet. Erre másnap Szechenyi Miklós gróf maga vezette őket a nemzeti tanács elé. Amikor megjelentek, Szechenyi azt kérdezte Hock Jánostól, mire tegyenek esküt, mert a nemzeti tanácsnak nem hálidandó letenni az esküt, hanem csak a magyar alkotmányra és a magyar törvényekre. Kijelenti, hogy valamennyien akik ott megjelentek, a magyar alkotmányra és nem a nemzeti tanácsra esküdtek fel.

Fábian és a szocialdemokraták allandóan közbekiáltásokkal zavariák.

Wolff: Ismétli, hogy eskücsis a fejlettségszámra egyenes utasítására jelent meg a nemzeti tanács előtt. Megjegyzni azt is, hogy később a magyar bíróság sem a nemzeti tanácsra esküdjött, hanem a magyar alkotmányra. Ezvéként állítása igazolására felhívja azt is, hogyha a király nem oldotta volna fel a személyzetet az eskü alól, akkor maga József főherceg sem jelent volna meg a nemzeti tanács előtt.

Fábian másik megjegyzése az volt, hogy ő az Ébredők egyesületének igazgatója és hogy a bírói és ügyvédi egyesület elnöke. Azt mondja Fábian, hogy ilyen körülmények között az Ébredők elvek a bírói székben is érvényesülnek. Figyelmezteti Fábiant, hogy tudnia kell azt, hogyha egy bíró nemzetgyűlési képviselőnek választanak meg.

li azonban a rendelet, hogy a további létszámredukció lehetősége még mindig feunáll és ezért azt kívánja a helyügyminiszter, hogy a be nem töltött állásokat s az ezután megüresedő állásokat 1926. június hó 30-ig nem szabad betölteni.

akkor bírói működésében szabadságolva van. Ilyen formán nem hozhatja fel ellene azt a vádat, hogy politikai működése ellentétben áll a bírói hivatással. Csodálkozik azon, hogy a baloldal, amely a népi jogok és a közsabadságok képviselőjének mondja magát, kifogásolja azt, hogy valaki, bíró vagy bárki tagja lehessen olyan egyesületnek, amely a helyügyminiszter engedélyével működik.

Nagy zai a baloldalon. Helyeslés jöbbről.

Wolff: Nem ismer olyan tilalmat vagy törvényes rendelkezést, amely megtiltja bárkinek is az Ébredők egyesületébe való belépését. Amíg törvényes rendelkezések nem tiltják ezt, addig mindenkinek joga van belépni ilyen egyesületbe.

Wolff Károlynak erre a szavára nagy vihar tör ki a baloldalon. A szocialdemokraták allandóan azt kiáltják fel: Terrorista gyilkos.

Ernst Sándor a szocialdemokraták kihívó magaviseletére magából kikelve, az első padhoz szalad és azt kiáltja, nem fogjuk tűrni a kisebbségnek ezt a terrorját.

Wolff folytatja: Az igazságszolgáltatás haled a maga után az alkotmányhoz való hűség és mellékterület nélküli igazságkeresés után.

A szocialdemokraták közül többen közbekiáltanak. Mi volt 1919-ben?

Ernst Sándor: Önök miért hivatkoznak 1919-re. Mi történt itt a parlament pincéjében 1919-ben?

A baloldal óriási zajongásban ör ki Ernst közbeszólására. Az elnök csak hosszú fáradozás után tudja helyre állítani a rendet.

Wolff: Titakozik az ellen, hogy a bíróságot valamiképpen is befolyásolhasa beárki. Itéletének mérlegelése tekintetében. A bíróság előtt hivatásának teljesítésé közben semmi más szempont sem lebeghet, mint a bizonyítékok szabad mérlegelése. Megköveteli a magyar bírói kar nevében, hogy senki se nyuljon a bíróság megtámadásának két élű fegyveréhez, hanem tiszteljük a magyar bíróságot. (Nagy helyeslés és taps az egész jobboldalon, a keresztény gazdasági párt és az egyesülésnért számos tagja lelkesen ünnepli Wolffot.)

Ezután Fábian Béla szólal fel.

Eöri Szabó Dezső elfogadja a fővárosi javaslatot és kijelenti, hogy ezt tisztán csak azért teszi, mert így mód kiálkozik arra, hogy a főváros a törvényen kívüli állapotból szabaduljon. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri a kormányt arra utasítani, hogy a vidéki törvényhatóságok szervezésére vonatkozólag törvényjavaslatot terjesszen be.

Mikóvinyi Jenő a mentelmi bizottság előadása leterjeszti a bizottság jelentését, amelyben Nagy Vince és Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselőket tegnapi magatartásuk miatt kéri a nemzetgyűlés megkövetésére utasítani. A Ház többsége elfogadja az indítványt.

Nagy Vince rögtön eleget is tesz annak.

Szcitovszky Béla elnök, napirendi indítványt tesz. Javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartásák és annak napi rendjén első pontként Eöri Imrénének a házszabály-revizióra vonatkozó indítványát szerepeltessék.

Ezután Ulain Ferenc áll fel és ünnepelesen megköveti a Házat. Tegnap magatartásáról elismeri, hogy illetlen módon apasztrofálta az elnököt. Az volt az impressziója, hogy az elnök szándékosan nem üsitotta rendre Nagy Ernőt a bíróságra menő kijelentéséért.

Ezután áttérnek a sürgős interpellációkra. Meko Zoltán a földbirtokreform végrehajtásáról szól. Csálódtak a novellában — mondja — mert egyik retortából a másikba került és elvesztette gyógvító hatását. Azt állítja, hogy maga Tóth János az OFB elnöke mondotta, hogy a novella hátráltatja a végrehajtást.

Ha a kormány nem intézkedik idelekorán, a földbirtokreform végrehajtása tekintetében, akkor nem kívánatos elemek fogják a földmivelő német megkönyvékezni és ne csudálkozzunk majd azon, ha foradalmi jelenséggel találkozunk. Az emberekben meginog a törvénytisztelet. Ma adatkot sorol fel a földbirtokreform végrehajtása során tapasztalt visszaélésekről.

Nagyatádi Szabó azonnal válaszol az interpellációra. Senki sem vonhatja kétségbe azt, hogy a földbirtokreform végrehajtására mindn erői törekedett. Az volt a célja a földbirtokreform törvényvel, hogy a határen tönkretetteken és a nincsteleneken segítsen, a magyar föld bizonyos részéhez hozzájuttassa őket olyan formán azonban, hogy ezzel a földbirtokos osztályt ne tegyék tönkre és a termelést meg ne akadályozzák. A legnagyobb jóakarattal fogtak hozzá a dolgozók. A földbirtokreform végrehajtása során azonban igen sok nehézségbe ütközött.

Roppant nehéz helyzetben vagyok ebben a kérdésben, mert bár egy embertől minden kitelhető munkával és igyekezettel próbáltam megoldani a nehézségeket és eredményt mégsem tudtam elérni. Bármennyire is akartam, a nehézségek nemhogy csökkentek volna, hanem még fokozódtak és azon helyzet állt előttem, hogy akkor, amikor a pénzügyminiszter a földmivelésügyi miniszter ellenére ad ki rendeleteket, a képviselő ur interpellációjában felvetett kérdésekre válaszolni nem tudok és — mert egészenem is megrendülöttem, — azon gondolkodom, hogy helvemet egy námiannal egészségesebb embernek adiam át.

Az ellenzéken különösen pedig a fávédőknek lelkesen éljenek a minisztert, majd amikor a padban felállva éltetik őt, a kormánypárt is elizene és tüntetni kezd mellette.

Meko Zoltán válaszolja a miniszter szavaira, a következőket mondja:

Belátom, hogy nehéz helyzetben van a miniszter és nemadhat konkrét választ. Az a kijelentése, hogy nem adhat választ, nekem és a régi kisgazdáknak elég válasz, azt tudomásul veszem.

Az elnök felteszi a kérdést, tudomásul veszi-e a Ház a miniszter választást mire az egész nemzetgyűlés a választ tudomásulvétele mellett szavaz. A teremben hosszú ideig állva tapsolnak. Ulain a terem közepé felé kiáltja: O lesz a nemzet vezére.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés véget ért. Amint Nagyatádi a tereméből kifelé haladt, a kisgazda képviselők sorra kezét szoritanak vele.

Moravcsik tanár meghalt.

Moravcsik Ernő dr. ma délután 2 órakor az I. sz. sebészeti klinikán ki szenvedett. A hírneves professzor tragikus halála nagy megdöbbenést és részvétet kelt.

Buzakölcsönt keres ügyfelei részére dr. Balázs-bank, Plac-utca 89

Hétfőn délután bucsuzik dr. Baltazár Dezső püspök a ref. presbitériumtól.

Mint már megírtuk dr. Baltazár Dezső püspök október 14-én indul amerikai útiútra.

A püspök október 12-én, vasárnap jön be zeleméri birtokáról. Délután a Templom Egyesület közgyűlésének keretében elbucsuzik a Templom Egyesülettől.

Hétfőn délután 12 órakor a felsőbb leányiskola tanári kara és növendékei bucsuznak tőle.

Délután a református presbitérium ülést tart, melynek keretében bucsuztatja el Nagy József helyi gondnok a püspököt.

Hétfőn este a debreceni lelkesztület ülésén a lelkesztőtől vesz bucsut a püspök és kedden indul Amerikába, ahol egy félévig marad.

Egy csomó lovagias ügy.

Budapest, okt. 9. A nemzetgyűlés tegnapi viharos ülése a lovagias ügyek egész sorozatát idézte elő. — Ullain Ferenc nemzetgyűlési képviselő, a mai napon Gömbös Gyula és Zsilinszky Endre utján provokáltatva Fábian Béla és Hedry Lőrincet, továbbá Besseney Zénó képviselőt, Fábian Béla megbízottai Pakots József és Hajdú Marcel dr., Hedry Lőrincz és Besseney Zénó megbízottai pedig Almássy László és Hajós Kálmán képviselők. A megbízottak még a mai nap folyamán összeültek tanácskozássra.

Kereskedő ifjak Levente avató ünnepe.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági testnevelési bizottsága október hó 12-én, vasárnap d. n. 2 órai kezdettel a DTE. nagyterei sporttelepére a Kereskedő Ifjak Leventeavató ünnepélyét tartja, melyre Debrecen sz. kir. város közönségét ezúton is meghívja.

Bélapátiak: Páholy 80.000 K. corzó 15.000 K. tribün 10.000 K. ültőhely 8000 kor. Állóhely 4000 K.

Felülvezetéseket a Levente Egyesület segítségével a közönséggel fogad. A testnevelési bizottság.

Az ünnepély seregdje: 1. Fely-málás. 2. Himnusz (katonazenekar). 3. A Máj. Levente Egyesület és a felavatandó leventék szabadgyakorlatai. 4. A felavatandók üdvözlése. 5. Fogadalomtétel. 6. Szózat (katonazene). 7. Elvonulás. 8. Athletika. 9. Football mérkőzés.

Hir egy amerikai lelkeszről.

Arról a törvénytervezetről, melyet dr. Papp Géza volt debreceni egyetemi fogalmazó mb. gondnok, jelenleg Lynch református lelkesz készítette a független amerikai magyar református egyházak számára, a Magyar Egyház, az amerikai magyar reformátusok népszerű lapja f. év augusztus 15-iki számában ezeket írta:

„Egy korszakos alkotás.

A szervezés alatt álló független egyházmezei törvénytervezete letételtett a gyülekezetekhez és tárgyalás alá került. A törvénytervezet minden tekintetben megérdemli azt, hogy egy korszakos alkotás lássunk benne. A magyarországi református egyház törvénykönyvének szem előtt tartásával készült de szépen alkalmazkodik az amerikai viszonyokhoz s mint kifejtendő egyházmezei életünk legi fundamentuma egyszerű utat mutat a ráta nyugvóvonalra élő test felépítésére és kifejlésztésére.

A magyar református hívek szent kötelessége most már az, hogy érdeklődésükbe és szeretetükbe vegyék ezen alkotást és úgy foglalkozzanak azzal, hogy amennyiben elfogadják azt, ez az elfogadás az egyes gyülekezetek lelkesmeretének szankcióját jelentse s ebben élő erő is lehessen.

Az amerikai magyar reformátusok életében ez az első kísérlet önálló egyházi életben való elrendezkedésre. A múltból buzgó óhajtsok váradalmazták az alkalom megszületését. A jövő kiszámíthatatlan felemelkedéssel bíztat. E korszakos tény elfogadása, kezelése és a vele való sáfárkodás minden aktusában ünneplésen komoly dolog kell hát hogy legyen. A mi minket illet egy új világ megteremtéséről van szó.

Dr. Papp Géza, kinek nevét pályadíjat nyert munkái teszik ismertté, csak egy évvel ezelőtt ment ki Amerikába és ott az egyházi életben már is szellemi vezető szerepet tölt be.

3 éves tenyészbika
hollandi keresztezés
eladó. Nap-utca 4. szám.

Az ellenzék mindenáron kormányválságot akar.

Szeretné szétszakítani az ezsvészes pártot.

Budapest, okt. 9. A nemzetgyűlés folyosóján ma délelőtt különböző hírek terjedtek el Nagyatádi földművelésügyi miniszterrel kapcsolatban. Nevezetesen a már több ízben megtörtént elkedvetlenedésként beszéltek, sőt a keresztény kisgazda földműves és polgári párt első válságát is kolportáltak. Erre vonatkozólag a párt egyik tekintélyes tagja a következőket mondta munkatársainak:

Az ellenzék politikai haremmodorához hozzátartozik, hogy a nemzetgyűlés eseményeit a maguk céljainak megfelelően magyarázzák, sőt ha kell, átalakítják.

A Karolyi kormány belügyminiszterének Nagy Vincének tegnapi szereplését is arra használták fel egyesek, hogy tendenciózus hírek terjesztésével ékezt verjenek a kormány egyes tagjai közé egyrészt, másrészt pedig szintén erőfeszítéseket tesznek arra hogy a már annyszor meghusult pártválságot előidézze. Nevetséges az a mostani próbálkozás, mert Bethlen István gr. f. miniszterelnök Nagy Vince beszédére adott válaszában semmi kétséget nem hagy aziránt, hogy a kormány és a párt minden egyes tagja változatlan bizalommal és ragaszkodással van Nagyatádi Szabó István személtre iránt.

Ezt a sokszor megszögeztet tényt, most a nemzetgyűlés radikális csoportja úgy szeretné megdönteni, hogy a miniszterelnök szavait félre magyarázzák és a Karolyiokról mondott súlyos bírálatát Nagyatádi Szabó István személtre vonatkoztatják.

Annival kevésbé állhat fenn ez a feltevés mert a miniszterelnök maga megállapította, hogy Nagyatádi Szabó István a Karolyi kormányból a kommu-

nizmus kitérését jóval megelőzően kivált és az országnak kommunista kézre való átadásától távol állott. Nagyatádi Szabó István lemondását akkoriban el is titkolták, óvakodtak publikálni azt mert Nagyatádi Szabó Istvánt a maguk machinációjába be akarták vonni. A kommunizmus kitérésakor tehát Nagyatádi Szabó István egyáltalán nem volt a kormány tagja és hogy ő miyven viszonyban volt a proletár diktatúra vezetőivel arra legjellemzőbb az a pusztá tény, hogy a kommunisták legelőször őt maaszt Nagyatádit akarták ártalmatlanná tenni és először őt ellen fordították. Bethlen István gr. f. miniszter megállapította és pregnánsan adott kifejezést a maga és a párt hanzlatának akkor, amikor mindnyáunk heveslése közben kijelentette, hogy a nemzetgyűlés mostani radikális, sőt mondhatni ferradalmi törekvésű csoportja egy becsületes ember nevét akaria bemeccskölni. Hiába való ennek a csoportnak a törekvése, hogy megbontsa intrikáit a mai ezsvégünket, ezt aligha fogja siker koronázni. Mi tisztában vagyunk azzal is, hogy ha törekvésük eredményes lenne annak milyen következményei lennének erre a szerencsétlen eseménkre országra.

A nap-nap után megújuló támadások amovéknek jegyében az ősi ültőszék megindult, észre kell hogy minden embert törtisen ebben az országban és ezsvégesebbé kell kovácsolni a mi pártunkat is, hogy megállítsuk helyünket ebben a nem egyenlő feryverre folyó politikai harcban.

A mai esti értekezleten tisztázni kívánjuk ezeket a kérdéseket és elhatározzunk hogy vezetjünk a politikai intrikáknak.

A Déri érem gyűjteményt a Debreceni Első Takarékpénztárba helyezik el.

Hirt adunk arról, hogy dr. Csűrös Ferenc tanácsnok legutóbbi budapesti útja alkalmával Debrecembe szállította Déri érem gyűjteményének egy részét. Ezt lepecsételt ládában a város házipénztárában helyezték el.

Dr. Csűrös a tegnapi tanács ülésen azt javasolta, hogy ezt a 15 kilogramm aranyat kitevő, több milliárd korona értékű érem gyűjteményt nagyobb biztonság kedvéért helyezzzék

el a Debreceni Első Takarékpénztár szejébe, melyet Versényi Tibor vezérigazgató díjmentesen enged át.

A tanács megköszönte a Takarékszives ajánlatát és legközelebb már át szállítja az éremgyűjteményt. És itt fog lenni a gyűjtemény addig, míg a Déri múzeum meg nem nyílik.

Az érem gyűjtemény több milliárd koronát érő része is mihamar meg fog érkezni Debrecembe

A francia vendégeket bámulatba ejtette a debreceni városi múzeum.

Debrecen szabad királyi város múzeumának gazdag gyűjteménye, nem csak a város magyar vendégeit gyönyörködtetik, hanem a külföldi vendégeket egyenesen elragadják.

Felvonul a szemlélő előtt a letűnő alföldi magyar népelet a maga érdekességében. Viszont a magyar nemzet tragédiáját is látja a szemlélő. Látja a magyar nemzet történeti hitvatását, mikor a hervikus küzdelemben Debrecen óriási határában közel két tucat egykor népes falu pusztult el, azért mert a magyar becsületesen védte a nyugati kultúrát, a keleti barbárok ellen.

Ezeket a történeti jelenségeket szemlélte tegnap délelőtt a két előkelő francia vendég, kitűnő tudós tanárok és lelkesek Mr. Brunston és L. Perrier a montpeliéri egyetem tanára.

A két kiváló vendég dr. Révész Imre kíséretében két órahosszat gyönyörködtött a gazdag múzeum érdekess és tanulságos kiállítási termeiben

Rendkívül meglepte őket a múzeum. Melegen érdeklődtek a tárgyak lelő helye, kora és használati módja iránt. Állandóan jegyezték A vezető dr. Eesedy István szakszerű, történeti és néprajzi magyarázatait.

Bámulatokat fejezték ki a látottak és halottak felett.

Katalógust kértek volna, de az évek óta húzódó katalógus kiadása még mindig késik, így nem tudták kapni.

Az utolsó szobában kedves meglepetésben részesítette a múzeum a két kiváló vendéget. A nagy reformátornak, Kátvinnak arcképe, nagy munkájának az Institutiónak szomszédságában, Luther és Zwingli társaságában virág koszorúkkal övezve állott egy asztalon.

A francia vendégek levett kalappal állottak meg e kedves meglepetés előtt és hálásan köszönték meg a kedves figyelmet a múzeum vezetői ségének.

A tegnapi napon még az egyetemi klinikát tekintették meg. Ahol szintén a legnagyobb megelégedettségük nek adtak kifejezést.

Testnevelési oktató tanfolyam Debrecenben.

Az iskolán kívüli ifjúsági testnevelésnek újabb előrehaladásáról tesz tanácsot az a korúmeny, hogy Debrecenben folyó ho 5-vel egy újabb, az idén a második testnevelési oktató tanfolyam vált lehetővé.

Ha a testnevelés fenkölt céljának színter mekkül ismertetésének, a helyi versenyek eredménye különösen egyes közsekben oly kielégítő volt, hogy az ifjúság nevelésére vállalkozók egy részének jelentkezesét nyilvánvalóan kívül kellett hagyni.

A jelen tanfolyamban való felvételre a bihanmegyei jelentkezőket részesítette előnyben a testnevelési felügyelő. Tektatve azon korúmenyt, hogy a megye 60 közsegének egy része még nem rendelkezik képezett oktatóval.

Reggel 8-tól délután 6-ig déli meg-szakítással, ernyedetlen szorgalommal tartják a csendes munka a DTE pártban, vagy tornateremben, egy szebb magyaz jóvó érdekében.

A Templomegyesület közgyűlése.

Október 12-én, délután 4 órakor a Kollegium kistanácsstermében fogja a debreceni Kálvinisták Templomegyesület ezidei évi rendes közgyűlését megtartani, dr. Baltazár Dezső püspök, mint a debreceni Kálvinista Templomegyesület elnökeinek elnökeleté alatt. — Erre a közgyűlésre az összes szakosztályok elnökeit, elnököit tagjait, az egyesület alapító, rendes és pártoló tagjait tisztelettel meghívjuk. Mindenki tagnak tekintjük, aki a „Vasárnap”-nak olvasója.

A közgyűlés számbaveszi a Templomegyesület 1923 július 1-től 1924 július 1-ig terjedő anyagi helyzetét és szellemi működését. Előterjesztik az 1924 júli 1-től 1925 júli 1-ig terjedő időre a költségvetésjavaslatot. De a közgyűlés kiemelkedő pontja az lesz, hogy a püspök ez alkalommal bucsuzik el a közgyűlés keretében a debreceni református egyházatársadalom minden retegetől amerikai utia előtt.

Kivánatos, hogy a hírlapok utján meghívott minden mas foglaltságot félre teve, ezen a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjen méltóztassanak Kútió személyre szóló meghívókat nem bcsáitanak ki. Ohajtando a szakosztályok vezető tagjainak és minden mas agnak megjelenése azért is, mert nagy vonásokban az egész teli ciklusra itt állapítják meg a Templomegyesület működésének programját.

Osszeégett a gyermeke, míg a forgalmi adóhivatalba járt.

Egy millió koronára büntették.

Tavaly nyáron Weigand Antal fűszerkereskedő két éves fia egyedül maradt a konyhában, magára borított a forró tejet és égési sebeibe belehalt.

Tegnap vonták felelősségre apját. Weigand azzal védekezett, hogy neki az nap sek dolga volt. A szerencsétlenség idején a forgalmi adóhivatalban járt. Felesége pedig az üzletben volt elfoglalva.

A bíróság Weigand Antalt gondatlanságból okozott emberölés miatt egy millió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

UTLEVELEKBE
O'csó fényképeket készit:
TAKÁTS VINCE
fényképész, Csapó-utca 16. sz.

A HANGYA ujonnan berendezett,

megnagyobbított és pazarul felszerelt dus választéku csemege-osztályát min-o denkinek figyelmébe ajánlja o-

DUS VALASZTÉK:

a legnemesebb tea fajokból valódi Angol, Jamaicai és Brazíliai rumokból, Crém likőrökből, Pezsgőből. — Gyógy borok és gyógy Cognacokból, Tokaji asszu és szomorodni borokból.

Ementháli, trappista, óvári, kastély, Pusztá dőry, Romadour, Roquefort és Pálpusztai sajtokból. Friss hal-konzervekből, sardiniák ből stb.

Ugyszintén az összes fűszer, csemege és ital áruk

legolcsóbban beszerezhető **„HANGYA”**.

Főüzlet: **Rózsa-utca.** Fiókküzletek a város minden részében!!

Állandóan friss sárvári teavaj kapható!

Nem szabad a vasuti töltésen járni. Revolverrel fenyegette meg a pályafelügyelőt.

Még tavaly nyáron történt, hogy Kovács Antal debreceni műszerészeged a vasuti vonalon vezette biciklijét, Bagos felé. A pályán haladt Bereczky János pályaoír egy kocsival és 6 munkással Bereczky rászólt Kovács Antalra, hogy menjen le a töltésről, Kovács nemcsak nem ment le, hanem revolvert fogott a pályaoírra és a munkásokra. Hatósági közeg elleni erőszak miatt vonták Kovácsot felelősségre a debreceni törvényszék és a bíróság Kovács Antalt egy havi fogházra, 500,000 korona pénzbírságra és egy évi jogfosztásra ítélte. Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

Ujdonságok.

Ady Lajos tankerületi főigazgató Erdélybe utazik. Ady Lajos debreceni királyi tankerületi főigazgató a mai napon Erdélybe utazott. Zilahra utazott, csak a jövő héten jön vissza Debrecenbe.

A belügyminiszter jóváhagyta a színház szubvencióját. Dr. Csürös Ferenc kultúratanácsnok bejelentette a tegnapi tanácsülésen, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a Csokonai színház szubvencióját, a tanács tudomásul vette.

Országos Inarművészeti részvényátadás alakul. A Budapesti székelő Országos Inarművészeti Társulat elhatározta, hogy részvényátadást alapít, mert a csekély tagsági díjból nem tud megélni. Attól tehát Debrecen városához, hogy vegyessen részvényéből. A társulás rámutat arra, hogy a cél nem az anyagi haszonszerzés, hanem csak az inarművészetet akarja támogatni. A városi tanács nem zárkózott el a kérelemtől, áttette a jog- és pénzügyi bizottsághoz.

A városi tanács az egyetemi megnyitón. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem holnapi évnyitóját ünneplendő Debrecen város tanácsát dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok fogja képviselni.

A Rókkantegyetel jubileuma. A Magyarországi munkások Rókkant segélyező és nyugdíjgyűjtésének jubileumi rendező bizottsága fizeszettel kéri és figyelemzést mindazokat, akik a Mihálytelepi vasárnap esti díszelőadásra még jegyekről még nem gondoskodtak, hogy jegy nélkül ne fáradjanak ki, mert az összes jegyek elővételben elkelték s így a rendezőségnek nem áll módjában elhelyezni őket. Az előadást valószínűleg 18-án szombaton megismétlik s erről külön értesítettnék. A vasárnap délelőtti díszközgyűlésre azonban mindenkit szívesen lát a vezetőség.

Ellopták a kabátját. Megírta tegnap Gacsárdi Mihály gazda. Szekerével Nyomató-utca 8. szám előtt állott meg, néhány zsák búzát vitt be a házába. Könyvelőség vett levetette felső kabátját és a szekér ülésére lökte. Míg bent járt, egy alkalmi tolvaj elvitte. A vesztését annál rosszabbul esett Gacsárdinak, mert a kabát belső zsebében volt 2 és fél millió koronája. Igazán vizsgálni kell a sok alkalmi tolvajra.

Egyetemi tankönyvek, orvosai, jogi gazdasági legnagyobb választék Antalffy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca és Varga-u. sarok.

Wolfgram égből legjobb minőségű 8000 koronáért kapható Földésnél. Hatvan utca 18. szám

Forgóhordó

vetőmagvak viznélküli fertőtlenítéséhez és mindenféle k. dararu zsiros hordó, kápo-sztáskád, dezsaféle, fa-abroncs legelősebb, javítások gyorsan készünek:

Asztalos István
hordógyártási telephely,
Boldogfalva-utca 3. sz.
Bejárati: Miklós utca bal-
oldalán, a második utcán.
Telefon: 6-88. szám.

Csokonai Gizella vak költőnő előadása Debrecenben.

Nagyyszerű mese-előadás a gyermekeknek.

A Magyar Gyógynevelési Társaság múlt év október havában országos értekezletet tartott, mely értekezleten a testi, szellemi és erkölcsi fogyatékosok megelőzésének kérdését kiváló orvosi, jogászok és gyógynevelésügyi szakemberek tárgyalták meg értékes előadások keretében. Az értekezlet egyben elhatározta, hogy ezt a fontos kérdést a társadalom minél szélesebb rétegeivel is megismerteti és e határozat megvalósítása érdekében a társaság az ország nagyobb városiban tudományos és népszerű előadásokat szervez. Az előadások célja a fogyatékosokat előidéző okok szakszerű magyarázatával a fogyatékosok felnevelését a lehetőség szerint megakadályozni, illetve a már mutatkozó fogyatékosokat orvosi és ezáltal egy testben és lélekben egészségesebb, erősebb és nemzedéket nevelni.

Debrecen városában folyó évi október hó közepén kíván a társaság 5-6 napon át ily előadásokat tartani. Az előadások tárgya a fogyatékosok elleni küzdelem ismertetése és a fogyatékosok (vakok, siketnémák, szellemi fogyatékosok) oktatásának és kulturájának bemutatása.

Az előadások értékes programját művészi élvezettel is támogatjuk, akadémiai képzésű vak zene- és énekzenészek közreműködésével és egy vak költőnő Csokonai Vitéz Gizella saját szerzeményű, magas színvonalú költeményeinek szavalatával. Az előadások három főcsoportra oszlanak és pedig: 1. a szakemberek, 2. a nagyközönség és 3. a tanulóifjúság részére. Ezekben kívül a gyermekek számára igen érdekes és tanulságos mese-előadást is tartunk. Az előadások fővándókérekeinek elvállalására a főispánt és polgármestert kérték fel, akik a kérelmet szívesen elfogadták. Az előadásokon a fogyatékosok elleni küzdelem céljaira, valamint költségeink fedezésére a helyi viszonyoknak megfelelő mértékűt belső diákat szed a gyógynevelési társaság.

Evangelikus vallásitanítási szülői értekezlet lesz 1. hó 12-én, szerdán délután 5 órakor a Miklós-utcai ev. templomban. Előadó Farkas György lelkész. Felhívjuk erre a vallásitanítás iránt érdeklődő szülőket figyelmét.

Elszámolás a vitézi beiktatás költségeiről Debrecen város szeptember 14-én iktatta be telkeibe vitézeit. Ez alkalommal a város megvendégelte a vitézeket és az itt lévő vendégeket. A tegnapi tanácsülésen mutatta be dr. Vass Károly az elszámolást. A városra az ünnepek költségeiből egymillió kétszáz ezer korona hárul. A tanács tudomásul vette az elszámolást.

Evangelikus egyetemi és főiskolai hallgatók. A helybeli Luther Szövetség folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az istentisztelet végeztével megakadályozta alakítását az ev. egyetemi és főiskolai hallgatók szakosztályát, kéri nevezettéket a jelzett időben való megjelenését s lehetőleg a jelölt hivatásban az előzetes jelentkezést.

Adományok a bírói internátus részére. Kostva Géza 10,000, Engel László 10,000, dr. Perissz Mihály 1000, a debreceni bírói és ügyész kar 140,000, Koller Ferenc 10,000, Schwartz Miklós 750,000, Harsányi János 150,000, egy berettyóújfalusi polgár 8000, dr. Olchavay László 200,000, Gersinger Jenő 10,000, Kovács Vilmos 5000, Komlós Géza 5000, dr. Lovas Imre 100,000, Lóvay Armin és Balogh László 47,000, Tivóran Gábor 100,000, a nyíregyházi kir. járásbíró 25,000, Szilágyi Sándor 40,000, a debreceni kir. járásbíró 197,000, Gutman Herman 200,000, Tóth Imréné és társai 300,000, a hódmezővásárhelyi kir. járásbíró 100,000, az A. nemesszöv. adományozóknak ez uton mond köszönetet Nagy Kálmán igazgató.

A vagonokba jártak hálni. A rendőrség feljelentette, hogy a szegényház mögötti kitérőre állított vagonokba éjjelente aludni járnak. Az önkéntes vagonlakók a detektívek rajta ütöttek és az egész társaságot elő állították. Hét férfi és 2 nő és gyermeket hoztak be, mindenik hajléktalan.

Marólugot ivott egy szerelmes leány. A füzesszarmati határban levő Lovassy pusztán Bíró Agnes 25 éves szülői születésű szakácsné marólugot ivott Sulyos sérülésével Debrecenbe szállították. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy régebbi szerelme egy Klein Kálmán gazdatisztbe, de ez összeveszett vele és ezért követte el tettét. Állapota súlyos.

Szembeütötte a vasvágó. Sulyos baleset érte tegnap Sipos János 17 éves lakatos segédt Sipos a debreceni Mezőgazdasági gépgyárban dolgozott. Munkaközben a vasvágógép szemébe csapódott. Szerencsére nem érte a szemét, de szemé alját megütötte.

Lakatosok, tűzhelyrészeket, vaslemez t. lábat, falnit, sütőrészt, fémot, támot, fényesbronzot legelősebban vásárolhatnak Nagy vasüzletben. Csapó-utca 68.

Perrier francia ref. theologiai tanár előadása. Október 10-én, pénteken délután 6 órakor a Kollegium dísztermében a „Hugonetták története” címen tart előadást a magyar egyetemes ref. egyház egyik francia vendége. A Templomegyesület nevében dr. Révész Imre püspökhelyettes üdvöli az előadó francia vendéget, ugyancsak ő tolmácsolja az előadást. Az estélyt a Templomegyesület vegyeskarának éneke nyitja meg és zárja be. Az előadást vetített képek kísérik. Belépőtíj nincs.

Eltűnt gyermek. Sirva jelentette tegnap a rendőrség Math. Józsefné hogy 3 éves fiacskája Desseffy-utca 10. számú ház előtt eltűnt. Kint játszott a gyermek, egyszer csak eltűnt, mikor keresésére indult nem találta. A rendőrség nyomozza a kis gyermeket.

Közönményvitetés. Boldog emlékü jó férjem és édes anyánk: id. Juhász József nyug. máv. főkalauz temetésén megjelent kedves rokonainknak barátainknak és jó ismerőseinknek ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki. öz. Juhász Józsefné és gyermekei. Szent Anna-utca 40.

Legújabb filikalapok és svájci sapkák minden színben szőzötvenezernél koronáért a Kalapüzletben Piac 9.

Izlelie meg! Kiváló fnom ó rízing bor literre 18,000 korona. Albert Belvárosi étteremben.

Tükörváltás, üvegszólás, régi tük. rök utáértése Sinkovits Béla üvegműipari vállalata. Sziv utca 14-15. Telefon 356

Színház.

Műsor:
Okt. 10-én, pénteken: Vere Mirceva, dráma D) bérlet.
Okt. 11-én, szombaton: Aranyvirág, operette. Új betanulással. Bérletszűnet.
Okt. 12-én, vasárnap délután: Antónia vigiáték. Mérsékelt helyrak.
Okt. 12-én, vasárnap este: A sírokl román, népszimű. Új betanulással. Bérletszűnet.
Okt. 13-án, hétfőn: Aranyvirág, operette. A) bérlet.

Minden eddigi sikerét felülmúlja Halasi Mariska, a ma este megismétlésre kerülő Vera Mirceva, orosz dráma címszerepében. Töménytelen virág adománnyal és vastapssal honorálja a közönség esténként a művész nő adalmas szereplését.

Premiére számba megy Aranyvirág Huszka Jenő a Boherceg, Lili bárónő stl. közkedvelt zeneszerző, poétikus, dallam dúz operettje. Szombati bérletszűnetes előadásra jegyek már válthatók.

Legkellemesebb sörözőhely a „Gambrinus” Ferrasz.

Részvény-sör!

Öngyilkos tisztviselő.

Budapest, okt. 9. Mentzer Ferenc 25 éves szállítási vállalat tisztviselő Liszt Ferenc-ter 10. szám alatti lakásán ma délelőtt mellbe lötte magát és meghalt. Két levelet hagyott hátra, egyiket anyjának és egy másikat főnökének Bartha Sándornak. Ebben a levélben elszámolásai voltak és 2.900.000 koronát mellékelte hozzá, mint a vállalat hivatalos pénzt. Mentze öngyilkosságát valószínűleg rossz anyagi viszonyai miatt követte el, mert régebbi panaszok miatt, hogy alig bírja elviselni a nyomort.

A mai tőzsde.

A korona 68.
Értéktőzsde zárlat: Angol Magyar 40, Hazai bank 118, Agrár 50, M. hitel 407, Jelzálog 90, Leszámitló 57 és fél, Olasz bank 20, O. Hitel 144, Lloyd bank 3 és háromnegyed, W. Bank V. 110, Amerikai 3300, Bosnyák agrár 48, Földhitel 200, Hermes 30, Horvát szlavyon 56, Ingatlan bank 145, Csehbank 20 és fél, Forgalmi bank 31, Ker. hitel 18, Magyar német 20, Kóp. ielz. 18, Városi bank 7 és fél, Mercur 8 és fél, Nemzeti bank 25, Ker. bank 1035, Általános 10, Belvárosi tak. 29, Lipótvárosi 7 és fél, Egy. Budapest tőv. 98, Magyar Általános tak. 115, Mektár 162, Pesti hazai első 2910, Első magyar bizt. 6300, Fővárosi 145, Jég 74, Pannonia 1600, Pátria 65, Back málm 52, Bors. msk. 127, Konkordia 34 és fél, Első bud. goz 104 és egynegyed, Törökszentmiklósi 32, Gizella 58, Hungaria 90, Király 20, Viktória 106, Trans Danubia 56, Aszfalt és kátrány 0 és fél, Bausit 310, Beocsi 750, Borsodi szén 85, Lőrinci 50, Cement 50, Szászvári 230, Kohó 300, István 26, Kőbányai gőztégla 105, Drasch 135, Magnezit 1225, Aszfalt 55, Kőszén 2375, Kerámia 46, Móri szén 37, Nagybányai 95, Sárokkői 5 és fél, Salgó 400, Ulaki 135, Urányi 645, Csepeli téglia 12, Atheneum 110, Franklin 65, Pallas 140, Révai 42, Rígler 60, Stefanum 4 és egynegyed, Fővárosi 7 és egynegyed, Uszagyem 8, Vodianer 5 és fél, Bródi vagon 85, Csáky 12 és fél, Gazdasági gép 128, Fábian 5, Fegyver 910, Fémkereskedelmi 23, Frankl 118, Danubius 1920, Villamos 940, Gép és vasut 33 és fél, György Wolff 60, Hofher 95, M. acél 105, Kaszab 40, Kisling 9 és fél, Kühne 34, Láng 82, Lipták 19, Mág 24 és fél, Magyar belga 100, Lámpa 105, Mérleg 16, Motor 27, Oolm 17 és fél, Chaudoir 120, Vegyinar 19, Vagon 60, Palágyi 8, Rex Lloyd 3 és fél, Rím 113, Roessemann 5, Rothmüller 6, Unitas 27, Vulkan 50, Wörner 22, Korvingép 4, Mechanika 23, Általános ta 2100, Cserző 17, Dunaharaszti 2100, Furnir 14 és fél, Guttman 660, Hazai fa 104, Homi fa 10 és fél, Kőrosbányai 28, Kronberger 17 és fél, Lignum 48, Hitefa 17, Magyar amerikai 8, Erdő 3, Malomsoki 6 és háromnegyed, Nemzeti fa 370, Lichtig 2900, Ofa 440, Rézbányai 65, Szlavonia 65, Nasici 1875, Viktória butor 3800, Zabolai 60, Zentai 140, Adria 1020, Atlantica 19, Levante 137, Meffer 183, Bur 255, Miskolci 108, Közúti 56, Városi 61, Déli 52, Nova 124, Államvasut 430, Trust 160, Délukor 420, Cukoripar 1840, Georgia 299, Mezőgazd. 154, Stumm re1700, Ocean 18 és fél, Cinner 72, Szalámi 725, Püspöki 22, Villányi pezsgő 60, Halker, 21, Izzó 645, Juszt izzó 3800, Vasmegevi villamos 82, Ált. gáz 10, Osztrák légszusz 450, Auer 782, Phobus 42, Olajpar 58, Marosi petróleum 95, Fővárosi sör 40, Kőbányai polgári sör 75, Pannonia sör 17, Baróti szesz 1900, Keglevich 11 és fél, Részvénytör 270, Temesi szesz 200, Gschwindt 153, Krausz 45, Roval szálló 150, Schwartz 56, Egisz 34, Ligetsz. natórium 17, Lukácsfürdő 11 és fél, Jata 150, Magyar kender 50, Szegedi kender 310, Gyanyumosó 38, Szövő és kötő 19 és fél, W. textil 6 és háromnegyed, Goldberger 140, Karton 90, Pámpipar 170, Györi textil 25 és fél, Jaguar 80, Spódium 122, Flóra 62, Hun-

Elektromotorok, dynamók, kapcsoló-táblák, Volt- és Ampermérők, az összes felszerelési cikkek kaphatók. — Hasznait vagy elégett villanymotort javít, tekercsel

FÖLDVÁRI

Debreceni I. Elektrotechnikai Gyár
Széchenyi-utca 55.
Telefon: 168.

